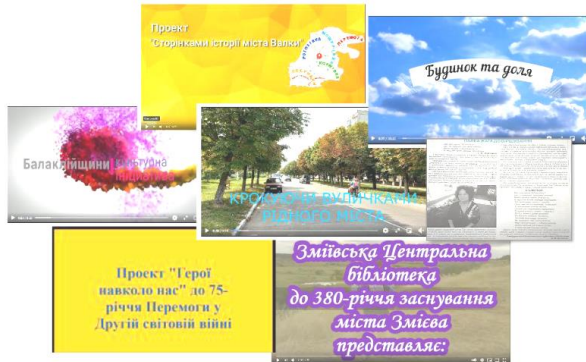

Департамент культури і туризму
Харківської обласної державної адміністрації
Харківська обласна універсальна наукова бібліотека
Регіональний центр інформації «Харківщина»

Панорама краснознавчої діяльності бібліотек Харківщини 2020 року

Огляд

Харків 2021

Панорама краєзнавчої діяльності бібліотек Харківщини 2020 року : огляд / Департамент культури і туризму Харків. облдержадмін., Харків. обл. універс. наук. б-ка; укладач Сашкова Л.О. – Харків : ХОУНБ, 2021. - 16 с.

Посібник містить огляд публікацій про краєзнавчі заходи публічних бібліотек Харківської області за 2020 рік. Для відбору матеріалу використано соціальну мережу фейсбук, районну пресу.

Видання пропонується працівникам бібліотек, зацікавленим краєзнавством користувачам.

Укладач	Л.О. Сашкова
Редактор	Л.І. Єпішева
Ком'пютерна верстка	Л.М. Конопля

© Харківська обласна універсальна
наукова бібліотека

Панорама краєзнавчої діяльності бібліотек Харківщини

Серед багатьох функцій, що виконують бібліотеки, особлива увага приділяється краєзнавству. Бібліотеки, накопичуючи краєзнавчий матеріал, готують родючий ґрунт, з якого проросте насіння любові, поваги до рідного краю, гордості за причетність до своїх коренів.

Існує широкий спектр поширення та популяризації краєзнавчих знань.

Пропонуємо вашій увазі огляд краєзнавчої діяльності, здійсненої публічними бібліотеками Харківської області у 2020 р.

Літературне краєзнавство

Розширенню і збагаченню знань про рідний край допомагає літературне краєзнавство, а бібліотекам особливо притаманний цей вид краєзнавства.

Цілий комплекс заходів провели бібліотечні заклади **Валківського району** на честь народження відомого всій Україні письменника-земляка Віктора Пантелійовича Гамана: книжкові виставки, літературні вітрини та мандрівки, години пам'яті, перегляди літератури...

До знайомства з багатогранним творчим доробком визначного майстра пера абонемент Валківської центральної районної бібліотеки запросив читачів відвідати літературний акорд «Письменники рідного краю дарують нам творів розмай», а читальна зала – ознайомитися з книжковою галереєю «Життя і творчість митця». *(публ. 29 окт.)*

До 75-річчя від дня народження Кості Михайловича Маковійського **Люботинська центральна бібліотека** організувала перегляд творчого доробку письменника, який він залишив рідному місту. Кость Михайлович керував літстудією «Пролісок» ім. С.В. Федоренка,

що збиралася кожної суботи у міській бібліотеці, був головним редактором однойменного літературно-художнього альманаху, часто – поважним гостем на бібліотечних заходах.

Не обійшли увагою особу одного із своїх Гомерів – уродженця села Олексіївка Івана Івановича Неходи співробітники **Краснокутської центральної районної бібліотеки**. Вони до 110-річчя від дня народження видатного земляка 25 червня організували виставку-портрет «Високі думи, зоряні серця».

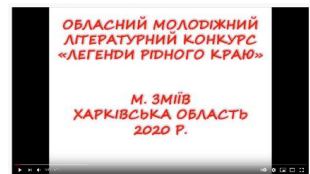
У матеріалах виставки представлено збірки творів І.Неходи, книги та інші друковані матеріали, що містять цікаву інформацію про письменника, казкаря, поета ще й військовика, який працював у редакціях армійських газет та видавництва «Молодь». (публ. 1 юля)

Своєї Долі – не минеш,
Свою Голгофу – не об'їдеш,
Або зерном у ґрунт впадеш,
Або зорею в небо зійдеш!

83-і роковини земляка, члена Спілки письменників України – Петра Пантелійовича Василенка – вшанували у **Печенізькій районній бібліотеці** літературним спомином «Своєї Долі – не минеш».

Біля пам'ятника поету в теплій, затишній атмосфері згадували Слобожанського жайвора. Вірші і пісні у виконанні фольклорного гурту «Криниця» Клубу любителів прекрасного створили атмосферу святковості і піднесеного настрою. А покладені до погруддя майстра троянди стали символом шани і поваги до талановитого співця Печенізького краю. (публ. 30 юня)

Зміївська центральна бібліотека КЗ «ЦБС Зміївського району» пропонує переглянути кращу конкурсну роботу Бондаренко Ані, учениці 8-В класу Зміївського ліцею №1 ім. З.К. Слюсаренка «**Легенди рідного краю**», представлену в рамках молодіжного

літературного конкурсу на кращу письмову роботу серед молоді 14-35 років у номінації «поезія та проза». Організаторами Конкурсу є обласні комунальні заклади «Харківський організаційно-методичний центр туризму» та «Харківська обласна бібліотека для юнацтва» за підтримки Управління культури і туризму Харківської обласної державної адміністрації.

До свята рідного міста **Красноградська районна бібліотека** запросила своїх друзів на БібліоКафе. Відвідувачі святкового заходу мали можливість поласувати вишуканими стравами: салат «Від скоринки до скоринки», «Книжкові десерти», запіканка «Смак дитинства» і поетичний «Мікс-коктейль». Серед почесних гостей зустрічали онука видатного письменника земляка Олександра Копиленка Олександра Любимовича Копиленка, який завітав на Красноградщину разом із своєю родиною у зв'язку зі 120-річчям від дня народження письменника. *(публ. 22 сент.)*

Відновила свою роботу літературна студія «Промінь» у **Балаклійській центральній районній бібліотеці**. Усіх, хто має на меті відточити своє літературне перо, хто бажає поділитися своїми творчими надбаннями з однодумцями, отримати корисні поради з літературної діяльності запрошують завітати до бібліотеки. А очолює студію знаний в Україні універсальний харківський літератор Леонід Тома. *(публ. 25 сент.)*

Великобурлуцька публічна бібліотека оголосила про старт прийому творчих доробків на конкурс молодих поетів ім. Раїси Баштан «Березневі струни», мета якого – виявлення, стимулювання, розвиток, соціальна підтримка і реалізація літературних здібностей талановитої молоді Великобурлуцької територіальної громади та сприяння їх самореалізації. *(публ. 10 берез.)*

До Дня територіальної громади працівники бібліотеки створили святкову атмосферу для своїх мешканців, підготувавши тематичну фотозону, що символізує літературне життя Великобурлуччини, а макети, представлених на ній книг,

знайомлять відвідувачів з яскравими представниками місцевого письменництва. Фотозона розміщена у фойє Будинку культури, де всі бажаючі можуть сфотографуватися на фоні збільшених копій книг краєзнавців К.Оковитої, В.Яновського, Ю.Юрова, поетів Л.Склярової, Р.Баштан, Ю.Паровая, В.Антоненка, В.Сікача та збірки спогадів Героя Радянського Союзу І.Каліберди. А потім піднятися на другий поверх у бібліотеку та отримати вже оригінали творів для ознайомлення з творчістю земляків. *(публ. 21 авг.)*

До 150-річчя свого рідного міста **Лозівська юнацька бібліотека** об'явила конкурс «Золота лоза».

Ідея провести такий конкурс належала співробітниці Юнацької бібліотеки, письменниці Ользі Тарасовій. Проведенням конкурсу займалася бібліотека. Управління культури і міськрада підтримали ініціативу. Спеціально для конкурсу з місцевого бюджету депутати виділили близько 30 тисяч гривень.

На конкурс було подано 325 заявок від 257 учасників з 23-х областей України. Були також заявки від українців з Канади, Німеччини, Польщі та Грузії. *(публ. 13 февр.)*

«З Днем народження, Лозова! З Днем народження, любе місто! Хай береже тебе доля!». У виконанні читачів Юнацької бібліотеки прозвучали вірші переможців літературного конкурсу «Рідне місто Лозова». *(публ. 16 сент.)*

Подарунок книги бібліотеці – завжди приємно, тому що це подарунок усім її читачам.

Лозівська юнацька бібліотека отримала від фіналіста конкурсу «Золота лоза», лозівчанина Петра Лашина його власну збірку поезій «Інтерсітіблюз».

«Що таке Інтерсітіблюз? – мій власний щоденник, який пишеться багато років. В середині – переживання, усвідомлення, натхнення, дорожні римовані нотатки та відкриття, у ньому дуже багато кави, вина, сонця, місяця та зірок, усього того, що найкраще видно з залізничного вікна, всього того, що найбільше смакує в дорозі, все те, що може вміститися у стислу форму вірша...» *(публ. 23 дек.)*

Свою першу збірку поезій подарувала лозівчанка Олена Білошніченко «Мое сонцеколо», а вдячні бібліотекарі побажали подальших успіхів автору. (публ. 4 дек.)

«Рідного краю слово барвисте» – під такою назвою вийшов у світ збірник творів літераторів Чугуївщини і Печеніжчини. У літературно-художній альманах увійшли твори Людмили Боднарюк, Катерини Бойко, Тамари Булаєвої, Петра Василенка, Надії Вербовської, Володимира Верховеня, Олександри Верховень, Віри Дегтярьової, Юлії Донік, Валентини Жадан, Валерія Ковальова, Наталії Ковальчук, Віри Крамар, Марії Нежельської, Володимира Оріщенка, Людмили Разини, Алли Репеді, Володимира Родіонова, Максима Сколотія, Олени Чернишової, Катерини Чугай.

9 жовтня у приміщенні Нововодолазького РБК за підтримки завідувачки сектору культури, молоді та спорту Ольги Тележенко та директорки КЗ «Нововодолазький РБК» Віри Мірошніченко працівниками **Нововодолазької центральної районної бібліотеки** було проведено творчий вечір краєзнавиці, дослідниці історії Нововодолажчини Тетяни Василівни Кобзевої «Літописець рідного краю: з Водолагою в серці». На заході відбулася презентація нової книги письменниці «Знамениті постаті Нововодолажчини. Яким Погрібняк. Данило Сулима. Арсен Арсенко». Кожна книжка місцевих авторів, або книга про історію нашого краю – це приємна подія. Адже книги з історії «малої Батьківщини» – це як сплата боргу пращурам, спроба відкрити віконце у своє минуле сучасникам і нащадкам.

Історико-культурні, екологічні, мистецькі заходи

До 380-річчя міста працівники Центральної бібліотеки КЗ «ЦБС Змійського району», на основі краєзнавчого матеріалу, який зберігається у читальній залі, підготували відео презентацію «Мій рідний краю», а також відеосюжет «3 днем народження, Зміїв».

15 вересня – дата, яка не відмічена в жодному календарі, та саме цього дня 77 років тому, було звільнено Краснопавлівку від нацистських загарбників. А 16 вересня і всю Лозівщину. Щоб згадати тих, хто воював за Батьківщину та вшанувати пам'ять загиблих до Центральної районної бібліотеки завітали читачі. Присутні переглянули мультимедійний фото – колаж «Краснопавлівський безсмертний полк».

Пам'ятаємо, сповимо, вшануємо героїв Зміщини

До 75-річчя Перемоги у Другій Світовій війні Змійська центральна бібліотека підготувала відеоперегляд у рамках проекту «Герої навколо нас».

Початок літа в Лозівській юнацькій бібліотеці ознаменувався виставкою картин «Привіт, літо!» студентів Лозівського вищого коледжу мистецтв (керівник Савін Сергій Володимирович). Роботи виконані в техніці холодного і гарячого батику – яскраві і позитивні, як саме літо! Насолодитися витворами талановитих студентів можна було протягом місяця. (публ. 2 юня)

21 липня для гурківців «Веселкове літо» Чемужівської сільської бібліотеки-філії КЗ «ЦБС Змійського району» бібліотекарка провела мандрівку «Під вітрилами надії в океані життя». Діти із задоволенням вирушили в пішохідну екскурсію вулицями села Чемужівка, щоб краще пізнати рідне село, його історію, вулиці на яких живуть. Не менш цікавою була і розповідь

про місцеву річку Мжу, що впадає в Сіверський Донець, навіть спробували порибалити. Всі були в захваті. (публ. 23 юля)

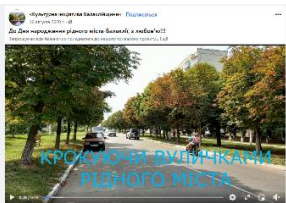
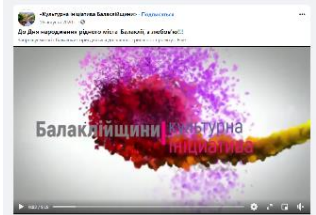
На базі **Скрипаївської сільської бібліотеки-філії КЗ «ЦБС Зміївського району»** кожну середу і п'ятницю проводяться заняття розважально-ігрового гуртка «Смайл». 17 червня для дітей було проведено вікторину «Птахи рідного краю». Діти навперебій називали птахів, яких вони бачили в своїй місцевості, а на закінчення малювали на асфальті кольоровою крейдою. (публ. 18 юня)

10 вересня у **Слобожанській селищній бібліотеці-філії КЗ «ЦБС Зміївського району»** відбулася еколого-краєзнавча мандрівка «**Збережи все, що навколо тебе**», у програмі якої розповідь про заходи екологічного спрямування у селищі; огляд літератури та гра «Знавці» з використанням довідкових посібників з екології.

Конкурси, проекти

Балаклійська центральна районна бібліотека підготувала в рамках проекту «Культурна ініціатива Балаклійщини» документальний серіал до Дня народження міста «Крокуючи вуличками рідного міста» - дуже цікавий і цінний краєзнавчий матеріал.

До дня народження м. Балаклія. –
 URL: <https://www.facebook.com/2824617377578787/videos/360201001643944/UzpfSTMxMzUyOTAwMjQ4NjE4NjQ5MTg4MjI5MjMjM0NTQ/>

До Дня захисту дітей **Лозівська юнацька бібліотека** оголосила конкурс фото-колажів «Щасливе дитинство». (публ. 20 мая)

Валківська центральна районна дитяча бібліотека провела традиційний фотоконкурс «Валки мої», присвячений Дню міста. Вже перші фото «Чарівний захід сонця» надіслав п'ятирічний Миколка Войтенко, вихованець ясла-садка «Веселка». Переможці отримують подарунки від мера.

Харківська обласна бібліотека для юнацтва виступила

організатором обласного конкурсу «**Краща бібліотека Харківщини 2020**». Конкурс було організовано з метою зміцнення іміджу бібліотек, популяризації кращих практик та інновацій з досвіду їх роботи, а також заохочення творчої ініціативи бібліотечних працівників.

Свої роботи на конкурс представили загалом 35 публічних бібліотек різних рівнів підпорядкування: районні, міські, селищні, сільські, бібліотеки новостворених об'єднаних територіальних громад. Було визначено 9 переможців конкурсу (три перших, три других і три третіх місця).

Бібліотечне краєзнавство в газетному репортажі

Голубнича О. «Я натхнення черпаю з краси рідного краю» / О. Голубнича // Вісті Зміївщини. – 2020. – 23 січ.

Саме під такою назвою у **Центральній бібліотеці ім. Г.Ф. Квітки-Основ'яненка Холодногірського району**

Харкова працює виставка художниці **Тетяни Пархоменко з Лимана**.

Сатушев В. Як зразок українського лицарства / В. Сатушев // Обрії Ізюмщини. – 2020. – 23 січ.

У рамках реалізації проєкту «Заради майбутнього» в Ізюмі було організовано фотовиставку «Нам є що захищати, є що боронити», присвячену легендарній 92-й окремій механізованій бригаді імені кошового отамана Івана Сірка. Започаткувала цикл фотовиставок центральна міська бібліотека на чолі з директоркою Оксаною Завгородньою. Були залучені до цього школярі, представники ветеранських осередків, учасники бойових дій.

Фендрикова Г. Виставка-пам'ять «Полум'яні роки рідного краю» / Г. Фендрикова // Вісн. Великобурлуцчини. – 2020. – 14 лют.

У Великобурлуцькій публічній бібліотеці презентовано книжкову виставку «Полум'яні роки рідного краю», присвячену 77-й річниці визволення Великобурлуцчини від німецько-фашистських загарбників.

Дурнева А. Виставка в Охоченській бібліотеці / А. Дурнева // Вісті Водолажчини. – 2020. – 15 лют.

В Охоченській сільській бібліотеці-філії оформлено виставку поробок «Якщо в домі домашній, дім в порядку, він живий», виготовлених постійною читачкою бібліотеки, майстринею Л.В. Кухтіною.

Клименко В. Книжная новинка Березовки / В. Клименко // Трибуна трудящих (Харков. р-н). – 2020. – 13 берез.

В Березовской поселковой библиотеке презентовали книгу под названием «Малытам», написанную Лидией Ключко и иллюстрированную юной художницей Машей Субботой.

Дізнаватися нове // Вісті Красноградщини. – 2020. – 15 трав.

В умовах карантину міська бібліотека щодня оновлює свою сторінку у фейсбуці. Там можна знайти цікаву інформацію про історію краю, прочитати вірші відомих земляків, розповіді про творчу спадщину зарубіжних та українських письменників тощо. Користувачі залишають під публікаціями позитивні відгуки. Зворотній зв'язок дозволяє бібліотекарям підтримувати у земляків інтерес до читання.

Лобанова О. Онлайн-екскурсія / О. Лобанова // Вісті Великобурлуччини. – 2020. – 21 трав.

Працівники Приколотнянської бібліотеки до Дня Перемоги підготували онлайн-екскурсію про історію селища відображену у пам'ятних знаках, обелісках, меморіальних дошках.

Зміївська Центральна бібліотека запрошує взяти участь у молодіжному літературному конкурсі «Легенди рідного краю» // Вісті Зміївщини. – 2020. – 18 черв.

Організатори конкурсу – Харківський ОНМЦТ та Харківська обласна бібліотека для юнацтва за підтримки Управління культури і туризму Харківської ОДА.

Ковальчук С. «Живе бібліотека у селі, а з нею добрі люди, їхні вчинки» / С. Ковальчук // Колос. - 2020. - 25 лип.

14 липня у Лебедівській сільській бібліотеці Сахновщинського району відбувся захід з нагоди 90 річчя її утворення.

Ткалич С. Бібліотека – тихий дім душі / Ткалич С. // Колос. – 2020. – 25 лип.

У цьому році Лебедівська сільська бібліотека відзначає ювілей – 90 років від дня її заснування. Коротка історія бібліотеки.

Горбань І. Поезія гарного настрою / І. Горбань // Вісті Красноградщини. – 2020. – 14 серп.

Міська бібліотека Краснограда та молодіжний хаб RedHub допомогли в організації зустрічі клубу любителів поезії «Ліра» з підопічними Територіального центру соціального обслуговування.

Зінченко Н. Діти високого неба / Н. Зінченко // Вісті Красноградщини. – 2020. – 11 верес.

Цьогоріч на здобуття звання Почесний громадянин міста Краснограда висунуто письменницю, лауреатку місцевої премії імені Михайла Чабанівського 2016 року Ганну Ткаченко. Із книгами письменниці-землячки можна ознайомитись у районній та міських бібліотеках

Виставка «Живе в народі пам'ять про героїв» працюватиме до 27 вересня // Вісті Зміївщини. – 2020. – 24 верес.

З нагоди відзначення в Україні Дня партизанської слави в **Центральній бібліотеці ЦБС Зміївського району** оформлено книжково-документальну виставку «Живе в народі пам'ять про героїв».

Волкова Н. Палка жага до віршування / Н. Волкова // Голос Лозівщини. – 2020. – 25 верес.

Вкотре у **Панютинській публічній бібліотеці** відбулась зустріч зі членом клубу «Лігос», на якій свої вірші зачитала місцева поетеса С.В. Шевченко.

Бальзам чудовий для душі // Вісті Дергачівщини. – 2020. – 9 жовт.

Історія книгозбірень Дергачівщини.

Надеждівська сільська бібліотека – серед найкращих на Харківщині // Голос Лозівщини. – 2020. – 16 жовт.

Надеждівська сільська бібліотека Лозівської ЦБС стала переможцем обласного конкурсу «Краща бібліотека Харківщини 2020», організованого Харківською обласною бібліотекою для юнацтва, у номінації «За різноманіття напрямків і форм культурно-просвітницької роботи з громадою».

Живи та пам'ятай витоки свої... // Обрії Ізюмщини. – 2020. – 29 жовт.

У рамках молодіжного проєкту «Живи та пам'ятай витоки свої: історія менонітських колоній», який реалізує Харківське обласне товариство німців «Видергебурт», німецька молодь Харківщини відвідала музей декабристів у **Кам'янській сільській бібліотеці** та прослухала екскурс про декабриста А.Є.Розена, який мав німецьке коріння.

Мазуренко Л. Великій Комишувасі – 260 років: святкування не було, але герб села створили / Л. Мазуренко // Вісті Барвінківщини. – 2020. – 30 жовт.

До 260-річчя села Велика Комишуваса, **сільська бібліотека** для старшокласників місцевої школи оголосила відкритий конкурс «Герб села».

Сучасний бібліотечний простір створено в Оскільській бібліотеці // Обрії Ізюмщини. – 2020. – 10 груд.

У листопаді цього року на території Оскільської громади були успішно завершені та презентовані соціально важливі проєкти. Зокрема, здобув перемогу від Оскільської громади мініпроєкт «LibraryHubOskil: простір єднання громади». Мета проєкту – створення ресурсного центру на базі **сільської бібліотеки** для забезпечення культурних, освітніх та соціальних потреб населення, збільшення кількості відвідувачів бібліотеки (до 3000), також впровадження та розширення низки нових послуг. Для Оскільської бібліотеки завдяки мініпроєкту придбано меблі, бібліотечний інвентар та комп'ютери.